

Bredbandsstrategi för Osby kommun

2013-2020

Innehållsförteckning

Inledning	3
Uppdraget.....	3
Varför en bredbandsstrategi?.....	3
Bakgrund	3
Övergripande mål och strategier	
Bredbandsstrategi för Sverige.....	3
Bredbandsstrategi för Skåne.....	4
Nytta med bredband.....	4
Vad är optofiber och vad kan det användas till?.....	4
Utmaningar för bredbandsutbyggnad.....	5
Osby kommun	6
Nulägesbeskrivning.....	6
Statistik.....	6
Mål	6
Handlingsplan.....	6
Utbyggnadsstrategi.....	7
Landsbygd.....	7
Tätort.....	7
Samverkan	7
Ekonomi.....	8
Totalt.....	8
Tätorter.....	8
Landsbygd.....	8
Tidplan.....	9
Ansvar.....	9
Uppföljning och utvärdering.....	9

Inledning

Detta dokument utgör bredbandsstrategi för Osby kommun. Det utgör ett viktigt vägledande dokument för kommunens framtida utveckling och syftar till att på ett övergripande sätt beskriva hur kommunen avser att arbeta med bredbandsutbyggnaden. Strategin fokuserar på vikten av att en bredbandsutbyggnad kommer till stånd och innehåller inte detaljerad information om hur utbyggnaden ska utföras. Föreliggande strategi ska således ses som en vägledning för samtliga verksamheter i kommunen vid framtida beslut och ska användas i kommande prioriteringsdiskussioner. Satsningen på bredband förväntas att leda till en ökad kunskapsnivå, mindre utanförskap, ökad produktivitet, en ökad befolkning och ett ökat antal företagsetableringar. Kommunen ser utbyggnaden av bredband som en viktig del av samhällsutvecklingen. Vi är många som behöver bidra och vara delaktiga för att målen i denna bredbandsstrategi ska förverkligas. Tillsammans skapar vi morgondagens samhälle!

Uppdraget

Kommunstyrelsen gav under 2012 en projektgrupp i uppdrag att ta fram en lokal bredbandsstrategi för Osby kommun. Gruppens uppdrag bestod även i att samordna och påskynda utbyggnaden av bredband i Osby kommun i enlighet med befintliga nationella och regionala mål.

Varför en bredbandsstrategi?

Tillgång till ett välfungerande bredband med hög överföringskapacitet har de senaste åren fått en allt större betydelse i vårt samhälle. Rådande samhällsutveckling med allt mer avancerade och fler tjänster på nätet medför ett ständigt ökat behov av högre överföringskapacitet och IT och Internet är och kommer i framtiden att vara en lika viktig förutsättning som andra infrastruktursatsningar för en kommuns tillväxt och attraktivitet.

En satsning på utbyggnaden av bredband kommer att skapa nya möjligheter för hushåll och företag att etablera sig i kommunen med samma förutsättningar som idag finns i storstadsregionerna. Bredbandsnätet har också stor betydelse för utvecklingen av kommunens egna verksamheter, bl.a. för att knyta samman geografiskt spridda enheter. Strategin utgör ett viktigt underlag

Bredbandsstrategin upprättas som en vägledning i efterföljande arbete som ska bedrivas för att uppnå de mål som kommunen har satt upp. Strategin beskriver på ett övergripande sätt Osby kommuns roll och ambitioner gällande bredbands utbyggnaden.

Bakgrund

År 2003-2005 byggdes bredband för alla i Skåne (BAS-projektet), den teknik som då användes var i första hand ADSL (kommunikationsteknik som utnyttjar befintligt kopparnät). Orsaken till val av teknik var främst för att via telenätet (koppar) nå så många hushåll som möjligt. Osby kommun valde att inte vara med i BAS-projektet utan byggde med stöd av statliga och EU-medel tillsammans med Telia (Skanova) nio stycken ADSL-stationer. Täckningsgraden uppgick då till 100 procent av kommunens befolkning.

Utvecklingen går snabbt framåt och idag ligger Osby kommun lågt ner på listan över Sveriges kommuners bredbandsuppkoppling. Regeringen beslutade 2009 om nya mål för Sveriges bredbandsutbyggnad. För att nå regeringens specifika mål i den nationella bredbandsstrategin krävs en omfattande utbyggnad av bredbandsnätet och en förutsättning att utbyggnaden sker med optofiber. Bredbandsstrategin är en naturlig del i planeringen av bredbandsutbyggnaden för Osby kommun.

Övergripande mål och strategier

Bredbandsstrategi för Sverige

Hösten 2009 antog regeringen en ny bredbandsstrategi för Sverige. Strategin har det övergripande målet att Sverige ska ha bredband i världsklass. För att uppnå detta sattes följande delmål upp:

- 90 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020.
- 40 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2015
- Alla hushåll och företag bör ha goda möjligheter att använda sig av elektroniska tjänster och service via bredband.

Bredbandsstrategi för Skåne

Region Skåne har upprättat en bredbandsstrategi för Skåne.

*"Ett snabbt bredband är lika viktigt som väg- och elnät för företag och boende. Skåne liksom övriga Sverige bör bli världens mest framgångrika digitala samhälle."*¹

I Bredbandsstrategi för Skåne är den övergripande målsättningen fram till 2020:

- Minst 95 procent av Skånes hushåll respektive arbetsplatser ska ha möjlighet att ansluta sig till bredband med en hastighet om minst 100 Mbit/s, till en rimlig kostnad för slutkunden.
- 100 procent av alla skolor och offentliga inrättningar ska ha tillgång till 100 Mbit/s.
- All bredbandsutbyggnad ska ske genom öppna och konkurrensneutrala nät.

Nytta med bredband

Utbyggnaden av bredband i Osby kommun är avgörande för utvecklingen i framtiden och för att kunna hävda sig mot konkurrensen till storstadsregionerna. Möjligheten att nyttja de nya IT-tjänsterna styrs av tillgången till bredband. Att ha en fast förbindelse eller möjligheten till det kommer att vara en nödvändighet för många företag och hushåll i en nära framtid. Genom tillgång till bredband ges företagen möjlighet att utveckla sina verksamheter och medborgarna i kommunen kommer att få möjlighet att kunna använda allt mer avancerade IT-tjänster. Tillgången till bredband ökar möjligheterna för den enskilda individen att fritt välja både boende- och arbetsmiljö och är således en viktig del för en väl fungerande vardag. Sett ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är det en miljövänlig teknik genom att arbetsresor och transporter kan effektiviseras.

Bredband är också viktigt för den offentliga verksamhetens utveckling, tillgänglighet och effektivitet. Kommunen skulle kunna erbjuda medborgarna bättre informationskanaler och dessutom själva eller genom tjänsteleverantörer ges möjlighet att erbjuda mer avancerade tjänster. Kommunens geografiskt spridda verksamheter kan knytas samman till en teknologisk enhet.

Det finns ett flertal identifierade nyttor med ett välfungerande bredband. Flera rapporter finns utarbetade som beskriver just detta. På det statliga organet, Bredbandsforums hemsida finns fyra grupper av nytta som uppkommer genom investeringar och användning av bredband identifierade. Dessa är:

- ökad attraktionskraft- "allt kan göras överallt". Med tillgång till bredband kan en positiv bild kommuniceras, vilket i sin tur kan leda till ett inflöde av kapital. Ett ökat kapital kan skapa en kritisk massa vilket skulle kunna stärka det sociala kapitalet och öka viljan av att använda bredbandet.
- ökad produktivitet- "att göra saker på rätt sätt"
- ökad effektivitet- "att rätt saker kan göras". Med bredband tillgängliggörs information i större omfattning. Det skapar möjligheter för en ökad efterfrågan och ökar möjligheten att sälja varor till ett högre pris.
- ökad innovationsförmåga- "att kunna introducera genuint nya produkter, processer och metoder"².

Vad är optofiber och vad kan det användas till?

Optofiber eller ljuskabel är en kabeltyp där optiska ljuspulser är bärare av datainformation istället för att informationen transporteras med elektriska pulser som görs via kopparkabel. Optofibern är inte känslig för elektroniska störningar. Med optofiber får alla tillgång till samma hastighet och den påverkas inte av hur många som nyttjar nätet. Överföringshastigheten är otroligt stor och begränsas i dagsläget av tekniken som finns att tillgå i ändarna på förbindelsen.

Fiber är inte bara datakommunikation utan kan användas till en rad andra ändamål t ex:

- Telekommunikation
- Kabel-tv

1 Bredbandsstrategi för Skåne 2009

2 Bredbandsforum, Är bredband till nytta för samhället? 2011

- Automatisering av fastighetsförvaltning
- Tjänster inom E-hälsa

Utmaningar för bredbandsutbyggnad

Fördelarna med bredband är många, men det finns även hinder på vägen till ett välutbyggt nät. Bredbandsforum arbetade 2011³ fram en rapport, "Utmaningar vid utbyggnad av bredband i hela landet" som beskriver just detta. Rapporten är utarbetad utifrån målen i den nationella bredbandsstrategin, att 90 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om 100 Mbit/s nedströms år 2020 och att detta ska uppnås genom marknadens försorg. I rapporten har det identifierats ett flertal hinder som behöver undanröjas. Den största utmaningen ligger i utbyggnaden och uppgraderingen av lokal nät och i ett förverkligande av målsättningen på kommersiella grunder. Detta förutsätter att det finns en efterfrågan från de som slutligen ska konsumera bredbandstjänsterna. Följande omständigheter har identifierats som kan utgöra hinder knutna till kommunernas agerande vid utbyggnad av bredband:

- Kommunala agerande som motverkar konkurrens, utbud och infrastrukturutbyggnad

Kommunerna har en viktig roll i förverkligandet av regeringens bredbandsstrategi. Följande fyra roller har identifierats för kommunen; se till att bredbandsfrågorna får rätt prioritet, som markägare möjliggöra markanvändning för elektroniska kommunikationer, som nätägare verka på rätt nivå i värdekedjan utifrån lokala förutsättningar och att som fastighetsägare främja behovet av konkurrens och ett brett utbud. Mindre kommuner har färre resurser för att hantera dessa frågor och det är också stor skillnad i ekonomiska förutsättningar, befolkningstäthet, intresse och kunskap.

- Befintlig infrastruktur utnyttjas inte effektivt

I många kommuner finns det redan befintlig infrastruktur (främst kanalisering och svart fiber) som skulle kunna utnyttjas mer effektivt. För att nå regeringens mål är det av stor betydelse att även denna infrastruktur utnyttjas. Genom att samarbeta och upplåta tillträde till befintlig infrastruktur kan konkurrens, mångfald och valfrihet öka.

- O gynnsamma villkor för, och rättigheter till, att få bygga fysisk infrastruktur
- Svagheter i avtalsprocessen avseende marktillträde
- Otillräckligt med stimulerande åtgärder i ekonomiskt ogynnsamma områden

Osby kommun

Nulägesbeskrivning

Kommunen har i nuläget inget utbyggt optofibernet, förutom för kommunens egna förvaltningar i Osby tätort. Marknadens aktörer kan i nuläget erbjuda bredbandsuppkoppling via xDSL⁴ med varierande kvalitet och kapacitet, beroende på teknik, till de flesta hushåll och företag i kommunen. Bedömningen är att marknadens aktörer, på affärsmässiga grunder, inte har intresse av att erbjuda hushåll och näringsliv i kommunens centralort anslutning till sina optofibernet.

Vad gäller landsbygden har det bildats ett antal fiberföreningar som arbetar med anläggande av fiber till sina medlemmar. En förstudie har genomförts som har delat in kommunen i sju lämpliga föreningsområden. Föreningar ska med indelningen som grund bilda föreningar i varje område.

Statistik

Statistiken i tabellen visar tillgången till bredband och hastighet i Osby, Skåne och Sverige under 2012⁵.

Osby	Totalt	Befolkning	2008, 2009, 2010, 2011, 2012					
Andel med tillgång till bredband via:			2007	2008	2009	2010	2011	2012
Trådbunden eller trådlös access [2]			99,95%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Trådbunden access			95,45%	95,73%	95,52%	95,58%	95,72%	95,78%
Fibernet [3] [9]			1,80%	3,89%	4,32%	0,43%	0,97%	2,39%
Kabel-TV [4] [9]			17,31%	17,75%	19,62%	11,76%	11,94%	14,88%
xDSL [5]			95,45%	95,73%	95,52%	95,58%	95,72%	95,78%
Trådlös access			99,85%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Trådlöst bredband via HSPA [6]			86,21%	93,85%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Trådlöst bredband via CDMA 2000 [7]			99,80%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Trådlöst bredband via LTE [8]						0,00%	0,00%	100,00%
Tillgång till minst (faktisk hastighet):								
1 Mbit/s					100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
3 Mbit/s [9]						100,00%	100,00%	100,00%
10 Mbit/s [9]						79,75%	79,72%	100,00%
50 Mbit/s [9]						11,73%	12,16%	14,98%
Bakgrundsinformation:								
Antal[10]			12629	12625	12643	12657	12726	12701

Källa: Kommunikationsmyndigheten PTS, 1 oktober 2012.

Mål

Målsättningen är att alla, både medborgare och näringsliv ska uppleva att modern IT med bästa möjliga standard finns tillgänglig. År 2020 bör 90 procent av kommunens medborgare och näringsliv ha möjlighet att ansluta sig till bredband via optofiber med en överföringshastighet på 100 Mbit/s. År 2016 bör alla förskolor, skolor och övriga verksamheter i kommunen ha tillgång till till bredband med 100 Mbit/s. Målsättningen stämmer väl överens med ambitionerna i "Bredbandsstrategi för Sverige".

Osby kommun har för avsikt att tillsammans med olika tjänsteleverantörer och genom samverkan mellan byalag, ekonomiska föreningar och företag skapa förutsättningar för ett högkvalitativt fibernet.

Handlingsplan

För att nå kommunens mål till 2020 ska följande övergripande handlingsplan gälla:

- Utbyggnaden av bredband ska ske med optofiber eftersom denna teknik är en grundläggande förutsättning för

4 Samlingsnamn för kommunikationstekniker som nyttjar befintligt kopparnät. Exempel på tekniker är ADSL och HDSL.

5 Statistik har hämtats från Post- och telestyrelsens (PTS) Statistikportal

- likväl fast som mobilt bredband i framtiden
- Kommunen ska verka för att kanalisering läggs ner i samband med annat markarbete
- Kommunen ska föra in all kanalisering och fiber i kommunens GIS-datasystem
- Kommunen ska informera invånare, företag och andra berörda om hur de kan bidra till bredbandsutbyggnaden
- Kommunen ska samverka med kringliggande kommuner inom bredbandsområdet
- Kommunen ska verka för att säkerställa tillgången till bredband vid nybyggnation
- Kommunen ska förse alla förskolor, skolor och övriga verksamheter med fiber
- Kommunen ska som markägare i det fall det är lämpligt möjliggöra för digitala kommunikationer
- Kommunen har med hjälp av konsult gjort en förstudie där kommunen har delats in i lämpliga områden för fiberföreningar på landsbygden. Indelning har bl.a skett utifrån lämpliga anslutningspunkter, lämpliga avstånd samt lämpligt antal hushåll. Denna förstudie syftar till att ge vägledning i fiberföreningarnas bildande och framtida arbete
- Kommunen ska stötta ideella krafter på landsbygden genom att bistå med bl.a kartmaterial
- Kommunen ska vidare stötta byalag, föreningar, samfälligheter med mera genom rådgivning och vägledning
- Kommunen ska medfinansiera fiberföreningar på landsbygden enligt beslut §25 Medfinansiering av fiberutbyggnad på landsbygden Dnr: 2012.ks0701 198
- Kommunen ska verka för att marknadskrafterna styr bredbandsutbyggnaden i tätorterna

Utbyggnadsstrategi

Landsbygd

Vid utbyggnad av bredband finns det olika tillvägagångssätt. Utbyggnadsförutsättningar och utbyggnadsmetoder skiljer sig åt mellan tätort och landsbygd. Med landsbygd menas i strategin orter med 199 invånare eller färre. Kostnaderna för utbyggnad av optofibernet till mindre orter och ren landsbygd bedöms vara förhållandevis stora eftersom det oftast är stor avstånd och de geografiska förutsättningarna påverkar kostnadsnivån. Utbyggnad till icke tätorter och till ren landsbygd bedöms inte vara genomförbar utan stöd av statlig och offentlig medfinansiering. Ambitionsnivån i statliga bidrag kommer således att vara en avgörande faktor för utbyggnadstakten. För att skynda på utbyggnaden på landsbygden är det viktigt att kommunen uppmantrar och tillvaratar lokala initiativ och engagemang. Beslutet om kommunal medfinansiering anses vara en viktig del.

Tätort

I kommunens tre tätorter Osby, Killeberg och Lönsboda förväntades i ett inledningsskede marknaden att styra utbyggnaden. Kommunen befarar dock med anledning av kommunens glesa bebyggelsestruktur att marknads intresse att på egna initiativ bygga ut bredbandet är begränsat. Med anledning av detta arbetar kommunen nu med att undersöka vilka andra möjligheter som finns för de tre tätorterna. Ett eventuellt möjligt alternativ skulle kunna vara att det kommunala bostadsbolaget Osby bostäder AB blir en bidragande kraft till att utbyggnaden kommer igång. Bostadsbolaget är en stor fastighetsägare i kommunens tätorter och dominerar hyresmarknaden. Om en tjänsteoperatör ansluter hela Osby bostäders fastighetsbestånd med fiber tillskapas ett stort underlag av abonnenter. Detta borde därefter stimulera teleoperatören att verka i fler delar av Osby kommun. Utifrån de förhållande som råder anser kommunen att detta kan vara det enda möjliga tillvägagångssättet i dagsläget och att det därför måste accepteras. Kommunen kommer i sådant fall att samråda med aktuella bredbandsaktörer och upphandling sker därefter enligt "Lagen om offentlig upphandling". Kommunen kommer ej att ansvara för drift och underhåll av nät utan denna del löses genom tredje part.

Samverkan

Utbyggnad av ortssammanbindande nät i Osby kommun skall ses som en del av ett regionalt nät i Skåne. Det regionala nätet binds samman och bildar en del av ett nationellt nät för att täcka Sverige. Det är därför viktigt att tidigt i planeringen samverka med kringliggande kommuner om ett gemensamt mål, att göra Skåne och angränsande län till ett regionalt nät. Det finns ett etablerat samarbete med kommunerna i Skåne nordost, både vad gäller infrastrukturfrågor och inom IT- området. Detta samarbete kan med fördel fördjupas och innefatta en gemensam strategi för bredbandsutbyggnaden. Samarbete med Älmhult kommun är av stor betydelse för kommunens norra delar. Osby och Älmhult har ett gemensamt utvecklingsråd där bl.a bredbandsfrågan diskuteras. Viktigt är att stämma av mellan kommunerna när utbyggnad nära kommungränsen sker.

Ekonomi

Totalt

Regeringen har beräknat den totala investeringen för att uppnå uppsatta mål i Sverige fram till år 2020 till en kostnad på 80- 100 miljarder kronor. Kostnaden för utbyggnaden i Skåne bedöms ligga på 10-13 miljarder kronor.

Det svårt att beräkna de totala kostnaderna knutna till utbyggnaden i kommunen, men utifrån ovanstående belopp skulle den kunna uppgå till så mycket som 300 miljoner. De kostnader som belastar den kommunala budgeten går att beräkna utifrån antalet hushåll på landsbygden, det är då rimligt att anta att kostnaden fram till 2020 kan uppgå till 3-4 miljoner kronor. De kostnader som kommer att belasta kommunen avser i första hand bidrag till fiberföreningar. Kostnaderna kan fördela sig ojämnt mellan olika år och det som inte förbrukas ett år bör läggas över på nästkommande år. Det är viktigt att det årligen avsetts pengar i kommunens budget.

Tätorter

Hur kostnaderna kommer att finansieras i kommunens tätorter är i dagsläget oklart eftersom utbyggnadssätt ännu inte är känt. Troligt är dock att hushåll i flerbostadshus eventuellt belastas ekonomiskt genom höjda hyror. För villabebyggelsen i tätorterna kommer det förmodligen att krävas någon form av privat insats.

Landsbygd

För landsbygdens finns det ett flertal bidrag att söka för utbyggnaden av fiber. Huvuddelen av kostnaden går att söka hos Länsstyrelsen i Skåne län via landsbygdsprogrammet. Vilka bidrag som finns skiljer sig åt mellan landets olika län och det är även osäkert hur mycket pengar som finns att tillgå från år till år. Nedan följer en lista på de bidrag och avdrag som är kända i dagsläget:

- Leader Ess: Byalag och grupper i bygder kan söka stöd från Leader Ess till förprojektering av fiberdragning. Stödet kan täcka kostnader upp till 50000 kronor.

[Mer information finns hos Leader ESS.](#)

- Landsbygdsprogrammet: Landsbygdsprogrammet handhas av Länsstyrelsen i Skåne län och de kan finansiera utbyggnaden av bredband med 50-85%. Länsstyrelsen har nyligen börjat fördela bredbandspengar genom utlysning, vilket innebär att det går att skicka in ansökan om pengar under hela året men att beslut om stöd endast fattas vid ett tillfälle. Ett krav för att beviljas stöd är en privat medfinansiering på 15.000 kronor/anslutning samt 2% av total projektkostnad.

[För mer information kontakta Länsstyrelsen i Skåne län](#)

- Kanalisationsstöd: Bidrag kan gå till grävning av dike och anläggande av tomrör (kanalisation) för framtida anläggande av IT-infrastruktur. Bidrag kan dock inte utgå till fiber eller någon annan form av aktiv utrustning.

[För mer information kontakta Region Skåne](#)

- PTS medfinansiering: PTS medfinansierar bredbandsprojekt på landsbygden där marknaden inte kommer att bygga bredband. Under 2013 har PTS 160 miljoner kronor att bevilja till utbyggnaden av bredband.

[För ytterligare information och riktlinjer besök, \[www.pts.se\]\(http://www.pts.se\)](#)

- ROT-avdrag: Privatpersoner kan dra av hälften av arbetskostnaderna för t.ex grävning för bredband eller installation av bredband till huset. En förutsättning är att huset är taxerat som "småhus".

[För mer information se Skatteverkets hemsida.](#)

Osby kommun har som tidigare nämnt beslutat att bidraga med finansiering till de fiberföreningar som bildas på landsbygden. Beslutet innebär en medfinansiering med 10% av den totala investering som är kvar när den privata insatsen är borträknad. Maxbeloppet är dock satt till 3000 kronor per anslutning. Medfinansieringen syftar till att vara en bidragande faktor i uppstarten av fiberföreningar och att bidra till utveckling av kommunen. Det är ett viktigt beslut även avseende övrig medfinansiering eftersom Länsstyrelsen prioriterar projekt som har kommunal medfinansiering. Kommunen anser att satsningen sett ur ett längre tidsperspektiv kommer att vara samhällsekonomiskt lönsam genom den nytta som bredband ger för invånare och andra verksamma i kommunen.

Vad gäller tätorter finns det idag inga bidrag att söka.

Tidplan

Bredbandsstrategin sträcker sig fram till 2020, då uppsatta mål ska vara förverkligade.

Ansvar

Kommunfullmäktige ansvarar för och beslutar om bredbandsstrategin. Kommunens förvaltningar ansvarar för strategins genomförande och för uppföljning till kommunstyrelsen. Det ligger också på förvaltningens ansvar att digitalt dokumentera kanalisation och fiberdragning som sker i kommunen.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av bredbandsstrategin ska göras vart fjärde år av verksamhetsområde samhällsutveckling. Vid behov revideras eller ersätts bredbandsstrategin med en ny. Åtgärder följs upp årligen genom redovisning till politiken.